FOTOGRAFIA SPORTIVĂ LA SALONUL INTERNAȚIONAL

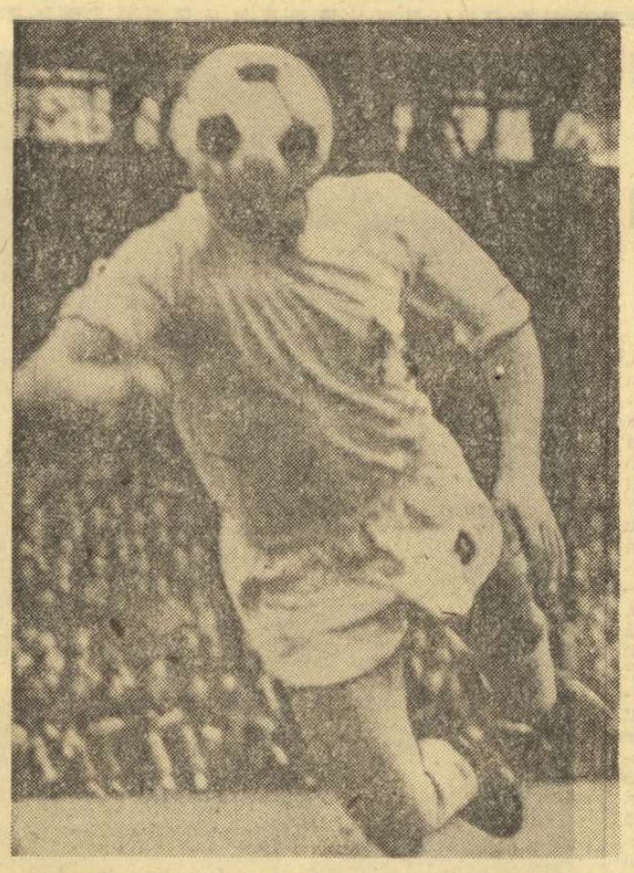

Mîine se deschide la București, în sala Dalles, cel de-al VII-lea Salon internațional de artă fotografică al României. Printre fotografiile primite de organizatori sînt cîteva sute cu tematică sportivă. Dintre acestea vreo treizeci vor apare și în Salon. Iată, în reproducere, piesele: „MISTER FUSSBALL" de K. E. Backhaus (R.F.G.) și „SECUNDE CHINUITOARE" de Alex. Saakov (U.R.S.S.)

ORIGINALUL „TRANSATLANTIC AIR RACE"

„Daily Mail" instituise premiul de 10 000 de lire sterline încă din 1913, dar nimeni pînă acum nu reușise să îndeplinească pretinsa condiție: primul zbor fără escală între Lumea Nouă și insulele britanice. Drumul cel mai scurt — cel dintre insula canadiană Newfoundland (sau Terra Nova) și Irlanda — măsura vreo 3 000 km. deasupra furtunosului Atlantic de Nord. Chiar și cu vînt favorabil, un avion încărcat nu putea obține o viteză mai mare de 160 km pe oră. Era pe vremea cînd se zbura cu carlingile deschise. Instalațiile radiofonice, pentru legătura dintre sol și avion, erau atît de primitive încît din considerente practice (pentru a nu îngreuna avionul) se renunța adesea la ele.

Iată ce fel de circumstanțe nefavorabile trebuiau să înfrunte cei ce-și propuneau marea aventură. Cu toate acestea, la 14 iunie 1919, doi piloți englezi, căpitanul John Alcock și locotenentul Arthur Whitten-Brown au pornit elicea biplanului militar (un avion bimotor de bombardament) Vickers-Vimy, din St. John's, localitatea cea mai estică a insulei Newfoundland. Ei au pătruns și traversat de mai multe ori zonele de vreme rea, pînă cînd carburatorul unui motor a înghețat. În noaptea întunecată, la 3000 de metri deasupra înfricoșătorului ocean Atlantic, locotenentul Whitten-Brown a fost nevoit să se cațere pe fuselaj, pe aripi, spre motor, pentru a îndepărta gheața de pe carburator. Drumul acesta a trebuit să-l facă încă de două ori. Puțin timp înainte de a-și atinge ținta, celălalt motor dădea și el semne de slăbiciune în randament. Dar coasta irlandeză era aproape. Cu o precipitare explicabilă, cei doi temerari au aterizat grăbit în golful Clifden, rupînd avionul în două, ei scăpînd însă teferi. Trecuseră, de la decolare, 16 ore și 27 minute. Cîștigătorii premiului instituit de „Daily Mail" erau cunoscuți.

Se împlinesc 50 de ani de la această performanță și cotidianul englez, plin de fantezie publicitară, a reluat ideea cursei transatlantice non-stop, adăugîndu-i atributele originalității după registrul zilelor noastre. Adică: punctele de start și sosire au fost fixate în vîrful celui mai înalt imobil londonez (etajul 33 al Turnului Poștei) și la etajul 86 al guliverului new-yorkez Empire State Building (total 102 etaje, 449 metri înălțime); posibilitatea folosirii oricăror mijloace de transport pe uscat (de la trotinete pînă la automobile) și de zbor (de la avioane militare cu reacție pînă la baloane dirijabile); stabilirea a 21 de categorii de premii etc.

Azi se cunosc cîștigătorii lui „Transatlantic Air Race". Recordul absolut al traversării aparține locotenentului Peter Goddard căruia, la bordul unui avion „Phantom", pe ruta New York—Londra, i-au fost necesare doar 4 ore, 46 minute și 57 secunde. (Pentru comparație: căldtoria cu avioanele de cursă durează obișnuit 7 ore și 40 de minute). Pe ruta Londra—New York, premiul pentru avioanele de turism a revenit celebrei aviatoare britanice Sheila Scott, care cu doi ani în urmă a efectuat înconjurul globului.

Elemente de pitoresc, printre cei aproape 400 de concurenți, au prezentat și sportivii. Campioana olimpică a săriturii în lungime (Tokio, 1964) Mary Rand și-a pus la dispoziție velocitatea, pentru a sprinta de la stația de metrc londoneză pînă la avion. Celebrul automobilist Stirling Moss — cunoscînd bine dificultățile traficului londonez — a ales, din precauție, pentru transportul spre aerodromul Gatwick, motocicleta și apoi elăcopterul. De va fi fost fructuoasă sau nu experiența lor sportivă, încă nu am aflat, din păcate.

Căpitanul Alcock (cu macheta avionului) și locotenentul Whitten-Brown (cu săculețul poștal pe care l-au transportat simbolic)

Sportivi sub cupola Academiei

PRETENDENT LA TRAVERSAREA ÎNOT A CANALULUI MÎNECII

— SCULPTORUL BORIS CARAGEA

„În curtea casei părintești, apele Mării Negre nu erau musafir rar, ci destul de des întîlnit. Cred, de aceea, că am început deopotrivă, să umblu și să înot, să pășesc la fel pe pămînt ca și în apă.

La patru ani înotam și-i însoțeam voinicește pe unchii și pe vecinii mei, acolo unde am văzut lumina zilei pe malul mării.

Întîia minge de fotbal apăruse pe aci, o dată cu debarcarea trupelor anglo-franceze care străpunseseră frontul de la Salonic. Noi, copiii, care nu văzusem o minge, alta decît de cîrpe umplute cu paie sau cu vegetația mării, ne-am mirat foarte mult de salturile ei năstrușnice.

Asistasem, pînă atunci la niște lucruri deosebite, cursele de cai cu pornirea dintr-un oraș și sosirea într-altul, ca și la acele lupte greco-romane sau tătărăști în care mușculoșii hamali înfruntau niște pintecoși negustori, lupte ce-ncepeau la amiază și continuau pînă în asfințit, încheindu-se numai după ce pe rogojină rămînea un singur luptător, cel neînvins, ai cărui umeri nu cunoscuseră podeaua.

Îmi amintesc și de serbările marinărești din miezul lunii august, care programau curse de fond nautic, adevărat maraton, în care nici vigoarea tinerească a matrozilor și nici stilul lor didactic nu rezistau vlăjganului care eram eu, pe atunci. Pe zece kilometri, înfruntînd o sută de concurenți dintre care nici jumătate nu încheiau cursa, soseam întotdeauna primul. Timp de trei ani, consecutiv, am cunoscut laurii primului premiat, depășindu-l pe următorul clasat cu vreo doi kilometri din cei zece ai rutei.

De acolo, din apele mării, am stabilit o relație prețioasă, pe care timpul a adîncit-o într-o prietenie cu doctorul Matei Balș, medic, profesor universitar, laureat al Premiului de Stat. Înotător pasionat, el a fost ani de-a rîndul campion național și recordman al României, ajutîndu-mă și pe mine, copilul mării, să-mi ameliorez stilul în așa fel ca, economisindu-mi efortul, să obțin sporirea eficienței în alunecare.

Devenind student la arte-frumoase, făceam figurație scenică la Teatrul Național pentru a-mi asigura o parte din mijloacele de existență. Aici, la Teatrul Național, contactul nemijlocit cu marele actor Aristide Demetriad, om de o delicatețe și o generozitate, care îi făcuseră o faimă și dincolo de cea pe care

Sculptorul Boris Caragea modelînd opera sa „Înotătoarea"

i-o asigurase rampa, mi-a deschis orizontul unor perspective cu totul neașteptate...

Reîntîlnindu-l vara, la mare, unde înotam ore întregi, mi-a vorbit în felul următor:

— Să te antrenezi asiduu, pentru a putea apoi să încerci traversarea Canalului Mînecii, de la Dover la Calais. Se cuvine, cînd avem printre noi un asemenea înotător rar, să-i creăm noi posibilitățile materiale ca să-și poată valorifica, în avantajul țării noastre, aptitudini care pot înlesni să se vorbească și despre România astfel după cum se pomenește despre alte țări ai căror sportivi au izbutit isprăvi deosebite. Îți dai dumneata seama ce ar însemna pentru țărișoara noastră izbutirea dumitale?

...Și m-am apucat virtos de lucru în apa Mării Negre. Pînă și hrănirea în timpul înotului începuse să mi se facă după regulile și sistemele adoptate pe atunci de către cei ce se avîntaseră în încercările pentru „Marea Mînecii", metode mult studiate și stabilite de fiziologii vremii.

Au intervenit însă impedimente inerente timpurilor, cînd oficialitatea lăsa lucrurile la voia întîmplării, în care hazardul definea rosturile și prezentarea mea la startul cursei pentru traversarea Mînecii nu s-a mai putut face, deși toate pregătirile erau puse la punct.

Poate că izbuteam, poate că nu; un lucru e însă sigur: nu abandonam decît dacă îmi pierdeam cunoștința și, sleit, aș fi fost „pescuit" de ambarcația de urmăritori oficiali.

Consider că sportul, sub o formă sau alta a exercițiului, sub o titulatură sau alta, este însăși mișcarea omului, legat organic de ea. Consider că sportul se naște o dată cu omul și aparține firii sale. Desigur, fiecare om se cuvine să-și aleagă sporturile după aptitudini, după predilecții, după locurile în care trăiește, după vîrstă. Se cuvine, totodată, să-și dozeze în așa fel efortul în exercițiul fizic, încît în toate etapele vieții, la toate vîrstele, să fie prezent în sport, să cunoască voluptatea exercițiului activ.

Este o bucurie, ca soarele, ca somnul bun, ca apa și ca frumosul, să simți mișcarea, armonia și în același timp șocul efortului fizic.

Consider că mișcarea înseamnă însăși viața și ea dăinuie o dată cu începuturile omului, a vieții pe pămînt.

Am fost invitat la Jocurile Olimpice de la Roma și am admirat acolo, într-o dublă senzație, sculptura statuilor elene și romane, imortalizînd mișcarea din timpuri peste care pulberea secolelor s-a așternut fără a fi avariat ideea, dimpotrivă, și mișcarea contemporanilor, desfășurată sub privirile noastre, în competițiile stadionului olimpic. A fost o întrecere sub chiar privirile cugetului meu, puternică și superbă, în limbajul pe care creația artistică îl oferă omenirii, trupuri și dirzenii, voințe oțelite la forja caracterelor, nobila resemnare a eșecului, demna bucurie a victoriei.

Olimpiada a fost pentru mine, copilul pornit din anii apelor mării și devenit sculptorul de azi, cea mai evidentă dovadă de ceea ce reprezintă școala sportului. O afirmare, o confirmare, o instaurare, o năzuință împlinită".

Repovestită de
V. FIROIU

SINGUR PRINTRE STRĂINI...

Viața romantată a lui Toma Aurel

IX. O NENOROCIRE NU VINE NICIODATĂ SINGURĂ...

1939. Parisul începe să simtă de departe mirosul prafului de pușcă... Toma se antrenează împreună cu Lucian și Gheorghe Popescu la sala Carpentier. Au uitat de vechile lor rivalități din țară. Acum se ajută între ei ca să răzbească printre străini... Bourdet care l-a trimis de curînd pe Sangchilli la podea, lucrează la mîna și cu Tomiță. Celebrul fotbalist Sindelar — un mare admirator al lui Toma — se sinucide la Viena împreună cu logodnica, dînd drumul robinetului de gaze. Legile rasiale opunîndu-se căsătoriei, cei doi îndrăgostiți au ales pe cea mai disperată dintre soluții... La 28 ianuarie, Toma și Lucian Popescu figurează pe același afiș la reuniunea din Leith (Anglia). Lucian obține decizia în meciul cu Tommy Carr, iar Tomiță nu se lasă nici el mai prejos. Îl face k.o. pe Teddy O'Neill în rundul 10. Dar, iată primul ghinion al anului 1939. Toma își strică mîinile. A dat în O'Neill ca-ntr-o stîncă pînă să cadă jos! Leclerc îl duce imediat la renumitul specialist dr. Bonnet care i-a îngrijit mîinile lui Marcel Thil. Gheorghe Popescu recoltează două succese la Paris în fața lui Kid Michel și Bavière. Apoi, la 9 martie, Toma Aurel (după aproape cinci ani de victorii neîntrerupte) capotează în meciul cu Burns. Aproape 5000 de englezi jubilează în sala din Edimburgh la aflarea deciziei care pune capăt invincibilității lui Toma Aurel. Dar Burns a plătit scump această victorie. A scos din buzunar 30 de lire, amenda pentru depășirea greutății — și a fost numărat de patru ori la podea! „Poate e mai bine c-ai fost învins — îl consolează Leclerc pe Toma Aurel, Acum Peter Kane, Tanner și King nu vor mai fugi de tine!"

Dar Toma nu-i răspunde. Știe că mîinile nu-l mai ajută ca pe vremuri. S-a rupt un arc din mecanismul lui: încrederea. Milică Theodorescu boxează acum în America. Face meciuri cu pugiliști de mîna a doua și se plînge mereu că e „furat ca-n codru de arbitri". Toma Aurel vine la București. Asistă la meciul Lucian Popescu — Phil Dolheim, care îl consacră pe român a treia oară campion european, și declară ziarelor: „Sunt fericit de victoria lui Lucică. Stînga lui a mers ca un piston și aici e secretul succesului... Acum aștept meciul meu cu Ernst Weiss care vrea să-mi atace titlul".

Un alt eveniment e în atenția lumii, din jurul ringului: meciul Joe Louis — Tony Galento, „boxerul berar", care amenință războinic: „Îl distrug". Louis, calm, ripostează: „Galento e prea gras ca să mai fie și deștept". Louis îl bate — într-adevăr — pe Galento prin oprire în rundul 4, dar apoi declară ziarelor: „A fost cel mai dur adversar. Tony are o inimă la fel de mare ca și el". La 12 august 1939, Toma își face drum printre spectatorii de la Sportpalast din Berlin, spre ringul unde-l așteaptă Ernst Weiss, challanger la titlul european. Pentru prima oară, Toma trebuie să-și apere centura europeană, printre străini... La ora două noaptea telefonul sună la „Gazeta sporturilor" din București. Un glas deznădăjduit se aude în receptor: „Fraților, sunt distrus. Am pierdut titlul. Mi-am luxat mîna dreaptă. Sînt prăpădit, mi-e rușine de voi... Pînă în repriza a 8-a îl bătusem, vă jur. Apoi am aruncat o dreaptă, Weiss a băgat capul, și trosc, am simțit cum plesnește ceva, parcă s-a rupt un băț. Cînd am lovit am înțeles ce se-ntîmplase. Nicot, arbitrul, a înțeles și el. Leclerc plîngea în colț. Weiss s-a repezit să mă turtească. Plîngeam și boxam. Trei reprize am luptat numai c-o mînă. Apoi n-am mai putut. Am abandonat în repriza a 11-a. Am pierdut titlul. Îmi pune mîna-n ghips... N-am noroc pe lumea asta...".

Apoi, secretarul de redacție, zguduit și el de emoție, explică celor din jur: „Toma nu mai spune nimic. Plînge. Plînge cu hohote".

...Rănile se cicatrizează însă repede. Cum o să se descurajeze acest băiat curajos despre care „Topic Times" a scris: „Parcă e un arc. Mușchi, o descărcare de fulgere" Toma Aurel e vizitat de Lew Burston. Acesta caută să toarne untdelemn peste rană, îl injură bine pe Bronson, care îl păcălise atunci și-l momește pe Toma iarăși peste ocean, oferindu-i perspectiva a două meciuri cu Escobar și Archibald (Archibald, fostul învins al lui Toma, e noul campion mondial la pană). „Mă iei așa? Cu brațul în ghips"? întreabă Toma. „Și cu o mînă îl faci praf!", îl măgulește Burston. Plin de speranțe, românul se îmbarcă din nou pe „Normandie"... În America se întîlnește cu Milică Theodorescu. Acesta i se plînge c-a fost furat de arbitri în meciurile cu Dollan, Janazzo și Leto, îl privește atent și-i spune: „Nu-mi place cum arăți Tomiță, hai la doctor". Radiografia constată o deplasare a ficatului. Are nevoie de un tratament medical, și — mai ales — de odihnă.

Toma se smulge din mîinile doctorului: „Odihnă? Cine mi-o plătește? N-am venit aici să stau în pat. Nu vreau să mor de foame". (Al. Brown e arestat și depus în închisoarea Ellis Island. Nu mai are bani și permisul de ședere în S.U.A. i-a expirat!) Milică îi scrie lui Vasile Șerbănescu: „Dacă vrei să vii aici, trebuie să te antrenezi. Dar știi cum? Ca un nebun. Să spargi în fiecare zi cîte un sac de nisip cu pumnii. Să-ți culci la pămînt toți adversarii, fără milă... Aici oamenii se bat pe viață și pe moarte"... Trec patru luni. Toma Aurel începe. Lew Burston știe că nu-i restabilit și nu vrea să riște. Așteaptă să fie O.K. Cînd Toma își intră iar în mînă, martelîndu-și sparring-partnerii la antrenamente, Burston îi scoate din vizuină, aranjîndu-i un meci la 25 noiembrie 1939 cu Victor Cochardo la arena Rooland Palace. Cochardo, un metis spătos și plin de șiretenie, îi rezistă greu lui Toma zece reprize. Se plînge însă în colț soigneurilor: „Dă ca un nebun". Toma, bucuros de victorie, își dublează eforturile la antrenamente și la 19 decembrie îl bate prin oprire pentru inferioritate, în rundul 6, pe Mickey Jerome. Celebrul arbitru Donovan, care îl vede pe român pentru prima oară, exclamă: „De ce nu-l puneți să se bată cu Lou Salica? Dar pînă la campionul mondial mai e drum greu și impresarii ridică mereu noi cazemate în calea lui Toma.

Pe Broadway, Toma Aurel boxează în ultima noapte a anului 1939 cu filipinezul Pablo Dano, unul dintre cei mai cotați cocoși ai Americii. Lupta e foarte dură și se încheie cu o decizie de egalitate. Înfuriat că Toma i-a curmat șirul victoriilor, Dano vrea să-l bată cu pumnii goi la vestiare! Toma Aurel îi făgăduiește imediat revanșa, arătîndu-i ringul! „Vino acolo, dacă vrei bătaie". Lou Salica, auzind de numele unui nou pretendent, cere să se antreneze la sala unde se pregătește Toma Aurel. După ce face o repriză la mănuși cu românul, Lou Salica zimbește teatral și pleacă. De atunci nu mai e vazut pe acolo. Dar nici meciul cu Toma nu se va face niciodată!

La 23 ianuarie 1940, Toma Aurel se ține de cuvînt. „Răfuiala" cu Dano are loc tot la New-York. De data aceasta, Toma suspendă răgazul tatonării și se precipită spre filipinez ca un trăznet. Se încinge o bătălie feroce. „Se lovea o piatră de un amnar", exclamă a doua zi un ziarist în „New York Times". Toma îi servește o severă corecție lui Pablo Dano, care, exasperat, îl izbește cu capul în rundul 8, exact în arcada dreaptă, pe care o deschisese tot cu o lovitură nelolală Cattaneo la arena Venus! Arbitrul vrea să oprească meciul, dar Toma se smulge din mîinile lui și se aruncă înverșunat asupra lui Dano. Urmează două reprize infernale. Spectatorii, electrizați, urlă în picioare. N-au mai văzut de multă vreme o bătălie atît de furioasă. Cu fața acoperită de sînge, Toma așteaptă decizia. Se pronunță meci nul, dar după trei minute Dano e proclamat învingător. Se dezlănțuie un scandal formidabil. Publicul s-a împărțit în două tabere și se încaieră. Poliția călare pătrunde în sală căutînd să potolească încăierarea. Toma e lovit cu o sticlă de bere, iar Dano pocnit cu un baston în cap...

Milică Theodorescu obține două victorii pe ringurile americane și e invitat să cînte la Radio City New York. După ce-și vindecă rana de la ochi, Toma Aurel pleacă împreună cu boxerul negru Otty Thomas spre Oakland. Ei parcurg 6000 km cu o mașină a unui prieten, tăind America în două. La Oakland, Chic Delaney este supranumit „spaima cocoșilor". Toma Aurel acceptă meciul cu el și se antrenează cu Otty Thomas, pe o pajiște la marginea orașului. Trei indivizi vin la el și-i propun un tîrg: „Las-o mai moale în ring, șefule. Ai 500 de dolari, noi nouți... Chic e omul nostru și s-au pariat pe el 15 000 de dolari, pricepi?".

Tomiță îi trimite la plimbare. Seara, banda caută să se răzbune. Distruge motorul mașinii și-i lasă un bilet agățat de parbriz: „Nu mai pleci de aici decît cu picioarele înainte". Toma ridică din umeri. La Central Arena Oakland, 5000 de spectatori așteaptă începerea meciului. Arbitrul, cumpărat de gangsteri, mestecă gumă, fără să se uite la Toma. Chic îl lovește pe român de la-nceput sub centură, apoi în bărbie. Toma cade. Se uită la arbitru, înfuriat. Acesta-l face semn să continue lupta. Toma strînge din fălci și se repede asupra lui Delaney, lovindu-l cu toată forța. Delaney se-ndoiește. Arbitrul se bagă-ntre ei: „break". Și așa va fi pînă la sfîrșit... cînd același arbitru, mestecînd impasibil guma-ntre dinți, va ridica brațul lui Chic, proclamîndu-l învingător la puncte... Halal învingător! Delaney arată ca o zdreanță**. Doctorii îl vor aplica în vestiar, nu mai puțin de 16 agrafe pe față...**

George MIHALACHE

VIITORUL CAPITOL: Se destramă „visul de aur"...

DEVIZA MEA — SĂ ÎNVING ÎNTOTDEAUNA

(Urmare din pag. 1)

poate mai original antrenor de fotbal din lume, pe cel mai comentat, mai adulat și mai negat, pe omul care a făcut din existența lui Inter o feerie durabilă cîțiva ani, pe părintele spiritual al jocului defensiv, fapt pentru care mulți ziariști, printre care și subsemnatul, i-au deschis proces imputîndu-i culpa de a sacrifica frumusețea fotbalului, aruncînd-o în gura lacomă a zeului rezultatelor. Aveam în față pe tipul orgolios și totdeauna sigur pe el, fără doar și poate o personalitate reală și poate numai supradimensionată de fantezia ziariștilor, un fost jucător lipsit de strălucire, dar un antrenor excepțional, care și-a construit faima cu migală și căruia îi place să spună despre sine: **„Am fost un jucător modest, dar dacă l-aș fi avut antrenor pe Helenio Herrera aș fi ajuns cu siguranță o mare vedetă".**

E-am rugat mai întîi să răspundă la cîteva întrebări pe marginea cărora ziarul nostru întreprinde o mare anchetă internațională, pe care o vom publica mai tîrziu. Deocamdată, nu putem deconspira decît titlul temei ei generale: Încotro se îndreaptă fotbalul?

Și în continuare.

— M-am convins, întrebînd în dreapta și-n stînga, că publicul italian continuă să fie fascinat de Helenio Herrera. Cum explicați această vogă rezistentă, într-o profesie, de regulă, dominată de efemer și imprevizibil.

— Am obținut cele mai bune rezultate din Italia, domnule. Iar, italienii sînt niște oameni vanitoși. Unde se duceau prin lume în perioada de glorie a fostei mele echipe, erau întîmpinați aproximativ astfel: „Ohh, sînteți italian! Aveți o echipă de fotbal formidabilă. Inter. Am văzut-o, e un mecanism minunat". Și tot așa ani de zile, orgoliul mereu mîngîiat al italienilor i-a determinat să ajungă la un adevărat cult pentru mine.

— Dacă ați fi jucător, cu ce antrenor ați prefera să lucrați?

— Cu Helenio Herrera.

— Explicați-vă.

— Știu mai bine decît alții să fac din jucători, mari personalități. Știu să văd talentul acolo unde altora li se pare că nu există. Știu să-i antrenez, să le creez conștiința valorii proprii, să-i fac să devină demni de stimă, să-i determin să fie și să se considere oameni realizați. Sînt foarte sever, dar foarte uman în același timp. Cu cei ce nu sînt maleabili pe aceste direcții, nici nu lucrez. Dar, astfel de cazuri am întîlnit rar.

— Ce considerați că are cea mai mare însemnătate pentru profesia de antrenor?

— Inteligența. Ea înainte de toate stă la baza tuturor realizărilor. Apoi munca, puterea de muncă și seriozitatea, împinse pînă la extrem.

— Sînteți un bun tehnician? Dar un bun psiholog și pedagog? Care din fațetele profesiei de antrenor o considerați primordială?

— După mine, toate influențează în egală măsură. Am văzut oameni care știu să conceapă și să execute un antrenament evasiperfect. Dar rezultatele îi ocolesc, fiind descoperiți pe celelalte planuri. De reciproca acestei ecuații nici nu poate fi măcar vorba, așa cum nu mai e de conceput nici antrenorul diletant.

— Ați fost întotdeauna un mare subiect pentru ziariști. Considerați că ei au contribuit la crearea unui anumit procent din celebritatea dv.?

— Răspunsul cel mai corect ar fi că ne-am ajutat reciproc.

— Credeți că veți reedita cu A. C. Roma marile succese obținute cu Inter?

— În campionatul actual m-am ocupat de construcția echipei. E o etapă obligatorie, atunci cînd vizezi realizări remarcabile. Operațiunea e aproape terminată. Din toamnă va începe și pentru echipa română o epocă de succese.

— Sînteți mereu atît de sigur de randamentul activității dv., domnule Herrera? Decepția, amărăciunea, teama, aceste stări atît de omenești, nu le-ați încercat niciodată?

— Cum să nu! Dar eu sînt un tip de luptător. Am avut un început greu în viață, de atunci am învățat să lupt, autoeducîndu-mă ca atare. Nu cedez niciodată. Deviza mea e să înving întotdeauna, măcar în final. Insuccesul nu-l accept decît ca o alternativă parțială sau vremelnică.

— Dacă ați fi scriitor sau regizor de film și ați cunoaște bine viața lui Helenio Herrera, v-ar tenta să faceți din ea tema unei cărți, sau a unui film?

— Am scris deja o carte care s-a bucurat de un mare succes în Italia. Voi face și un film. Sînt născut în Argentina, am trăit în Africa, Franța, Spania, Italia, am fost jucător, antrenor, am călătorit enorm, am văzut multe în viață și am de spus lucruri interesante.

Cu o bărbătească strîngere de mînă ne-am despărțit de cel mai scump și poate mai original antrenor de fotbal din lume, de cel mai comentat, mai adulat și mai negat. Față de vremea cînd a venit la București cu Inter, Helenio arăta parcă mai consumat, mai obosit, cu fața mai împăienjenită de riduri, deși energia și ambițiile de proporții napoleoniene i-au rămas la fel de mari. Herrera, omul care continuă să fascineze în Italia și în lumea întreagă multe milioane de oameni.